U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **V. N.,** zastoupen JUDr. Janou Kuřátkovou, advokátkou, se sídlem Polní 780/92, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 5. 2014, č. j. OAM-115/ZA-ZA14-ZA14-2014, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 3. 12. 2015, č. j. 56 Az 4/2014 – 127,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené zástupkyni žalobce JUDr. Janě Kuřátkové **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 4114 Kč. Tato částka bude jmenované vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností brojí žalobce (dále jen „stěžovatel“) proti shora označenému rozsudku (dále jen „napadený rozsudek“) Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti shora označenému rozhodnutí žalovaného (dále jen „rozhodnutí žalovaného“).

Dle výroku rozhodnutí žalovaného byla stěžovatelova žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřípustná podle § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném ke dni vydání rozhodnutí žalovaného (dále jen „zákon o azylu“), pročež žalovaný dále výrokem svého rozhodnutí řízení o stěžovatelově žádosti zastavil podle § 25 písm. i) zákona o azylu. V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný především uvedl, že předmětná žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany je již třetí takovou žádostí, a poté, co shrnul obsah žádostí předchozích, stejně jako poznatky z řízení o těchto žádostech, uzavřel, že stěžovatel neuvedl, a žalovaným nebyla ani zjištěna, žádnou novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu, která by odůvodňovala opětovné hodnocení žádosti

o udělení mezinárodní ochrany stěžovatele, a ze které by plynula nutnost vydání nového meritorního rozhodnutí v jeho věci.

Krajský soud napadeným rozsudkem stěžovatelovu žalobu zamítl, neboť stěžovatelem vznesenou žalobní argumentaci neshledal důvodnou. V odůvodnění napadeného rozsudku se krajský soud ztotožnil se závěry žalovaného stran absence výrazného zhoršení zdravotního stavu stěžovatele. Stěžovateli byla diagnostikována totožná onemocnění, jako v předchozích řízeních před žalovaným, a nebylo doloženo, že by se jeho zdravotní stav zhoršil takovým způsobem, že by zakládal důvody pro meritorní projednání nové (opakované) žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

V kasační stížnosti stěžovatel proti napadenému rozsudku uplatňuje kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Pro přijatelnost kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. argumentuje stěžovatel tím, že v řízení před krajským soudem došlo k zásadnímu pochybení, které by mohlo mít zásadní dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Krajský soud nerespektoval judikaturu Nejvyššího správního soudu a není vyloučeno, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu. Přesah zájmů na věcném projednání kasační stížnosti nad vlastními zájmy stěžovatele pak má být dán v nutnosti řešení právní otázky, spočívající v posouzení zákonnosti zamítnutí (správně zastavení řízení o – pozn. NSS) žádosti o udělení mezinárodní ochrany dle § 10a písm. e) zákona o azylu v případě, kdy se zdravotní stav žadatele v porovnání se zdravotním stavem v období předchozí žádosti zhorší, aniž však byla u žadatele diagnostikována nová choroba, pouze došlo k již dříve předpokládanému zhoršení zdravotního stavu žadatele v důsledku rovněž již dříve diagnostikovaných chorob. Dále pak dovozuje přijatelnost kasační stížnosti z potřeby řešení otázky, zda je správní orgán v řízení o udělení mezinárodní ochrany povinen zkoumat i to, jaké důsledky bude mít návrat žadatele do země jeho původu z hlediska jeho zdravotního stavu, a to jak z hlediska samotného průběhu návratu, tak i ohledně přístupnosti a kvality zdravotního systému v zemi původu.

Pokud jde o obsah jednotlivých kasačních námitek, uvádí stěžovatel předně, že krajský soud pochybil, když nepřihlédl k tvrzení stěžovatele ohledně toho, že mu v zemi jeho původu nebude poskytnuta odpovídající zdravotní péče z důvodu, že si tam neplatí žádné pojištění a není schopen ze zdravotních důvodů ani samotného odjezdu do Gruzie, s čímž se správní orgán v řízení nikterak věcně nevypořádal. Dle názoru krajského soudu tyto námitky stěžovatel uplatnil až poté, co mu uplynula lhůta k podání žaloby, a tedy k nim soud nemůže s odkazem na zásadu koncentrace přihlédnout. Podle názoru stěžovatele je však takovýto přístup soudu formalistický a je v rozporu s ustálenou rozhodovací praxí Nejvyššího správního soudu. Stěžovatel proto odkazuje na závěry rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 – 78, s tím, že v žalobě, byť vágně, rozsah, ve kterém se domáhal soudního přezkumu rozhodnutí žalovaného, vymezil, když namítal, že žalovaný měl zohlednit jeho aktuální zdravotní stav, a tedy i vývoj jednotlivých chorob, které mu byly dříve diagnostikovány. Nemůže tak obstát názor krajského soudu, dle kterého je třeba pozdější konkretizaci žalobního bodu ohledně zdravotního stavu stěžovatele, či ohledně nebezpečí, které mu hrozí v případě jeho návratu do Gruzie, vyhodnotit jako novou žalobní námitku

a s ohledem na zásadu koncentrace k této po uplynutí lhůty k podání žaloby nepřihlédnout. Následně pak nemůže obstát ani navazující závěr krajského soudu, že skutková zjištění učiněná žalovaným v řízení o stěžovatelově žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla dostatečná.

Stěžovatel odkazuje na svá vyjádření učiněná již při jednání před krajským soudem, dle kterých je Gruzie zemí, kde obecně není věnován léčbě diabetu patřičná pozornost. Dále vzhledem k faktu, že stěžovatel nemá v případě návratu do země původu nárok na poskytnutí zdravotní pomoci, neboť není účasten žádného veřejného zdravotního pojištění v Gruzii a sám nemá dostatek finančních prostředků, aby si tak nákladnou péči hradil z vlastních zdrojů, hrozí mu po návratu závažná újma na jeho životě a zdraví. Žalovaný toto stěžovatelovo tvrzení vypořádal velmi vágně bez jakékoli opory ve správním spise. Konečně stěžovatel namítá, že krajský soud nepřesně konstatoval, že z předložených lékařských zpráv vyplývá zlepšení zdravotního stavu stěžovatele, neboť údaj o zlepšení dlouhodobé kompenzace, vyplývající ze zprávy z diabetologie ze dne 15. 4. 2015, v podstatě vypovídá o tom, že vlivem zvolené léčby nedochází u pacienta k výrazným a častým výkyvům hladiny cukru v krvi, které mají za důsledek rychlejší vývoj komplikací spojených s diabetem. Uvedený údaj však neudává ničeho o tom, zdali by se již probíhající komplikace v podobě očních, neurálních a jiných potíží zastavily, či zdali by některé z těchto zaznamenaly dokonce zlepšující se trend. Nástup komplikací plynoucích z cukrovky lze dle stěžovatele vhodnou léčbou toliko zpomalit, nikoliv odvrátit. Krajský soud tak rozhodl v rozporu např. i s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2009, č. j. 1 Azs 43/2009 – 66, když rozhodnutí žalovaného nezrušil, přestože stěžovatelův zdravotní stav zaznamenal, na rozdíl od zdravotního stavu relevantního pro předešlé žádosti o udělení mezinárodní ochrany, azylově relevantních změn.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ponejprv odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí, stejně jako na odůvodnění napadeného rozsudku, se kterým se plně ztotožnil. Ke kasačním námitkám stěžovatele pak uvedl, že stěžovatelem popisované důvody a obavy byly již posuzovány v předchozích řízeních, a to i meritorně. Dodává, že Česká republika by neměla sloužit jako bezplatná nemocnice, kde si cizinci budou po příjezdu léčit své zdravotní obtíže. Skutečnost, že zdravotní péče je v tuzemsku na kvalitativně vyšší úrovni než v Gruzii, není důvodem pro udělení jakékoli formy mezinárodní ochrany, přičemž různé doplňování či upřesňování předchozích žádostí nelze považovat za nové důvody žádosti ve smyslu zákona o azylu, jak již bylo v minulosti judikováno.

Nejvyšší správní soud nejprve posuzoval přípustnost kasační stížnosti. Dospěl přitom k závěru, že kasační stížnosti je přípustná, neboť byla podána účastníkem řízení před krajským soudem, směřuje proti pravomocnému rozhodnutí z takového řízení vzešlého, a stěžovatel se jí domáhá zrušení napadeného rozhodnutí (rozsudku). Krom toho Nejvyšší správní soud podotýká, že kasační stížnost byla podána včas, a stěžovatel je v souladu s ustanovením § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátkou, která mu byla ustanovena v řízení před krajským soudem usnesením ze dne 24. 9. 2014, č. j. 56 Az 4/2014 – 35, a zastupuje jej proto v souladu s ustanovením § 35 odst. 8 *in fine* s. ř. s. i v nynějším řízení o kasační stížnosti.

Dále se Nejvyšší správní soud, v souladu s ustanovením § 104a odst. 1 s. ř. s., zabýval posouzením přijatelnosti kasační stížnosti, neboť dle daného ustanovení má být odmítnuta pro nepřijatelnost kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany, která svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

Kasační stížnost je nepřijatelná.

Pokud jde o výklad neurčitého kriteria „přesah významu kasační stížnosti nad vlastními zájmy stěžovatele“, byl tento učiněn Nejvyšším správním soudem zejména v jeho usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, a na tomto výkladu se rozhodovací činnost zdejšího soudu posléze ustálila. Dle závěrů tohoto usnesení, od kterých Nejvyšší správní soud neshledal důvodu se v nyní posuzované věci odchýlit, lze přesah vlastních zájmů stěžovatele shledat jen v natolik zásadní a intenzivní situaci, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v následujících typových případech: 1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu*. 2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně*. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu. 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. *judikatorní odklon*. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně. 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele*. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, a dále tehdy, kdy krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Stěžejní otázkou, jež byla kasační stížností vznesena, je kvalifikovatelnost tvrzeného zhoršení zdravotního stavu stěžovatele v důsledku progrese již dříve posuzovaných chorob jako nové skutečnosti či zjištění ve smyslu § 10a písm. e) zákona o azylu. Touto otázkou se Nejvyšší správní soud zabýval zejména ve svém rozsudku ze dne 23. 9. 2009, č. j. 1 Azs 43/2009 – 66. Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku především k této otázce konstatoval, že *„[p]ro posouzení otázky, zda se v daném případě skutečně jedná o novou*

skutečnost, je podstatné především srovnání důvodů obou stěžovatelových žádostí.“ Rovněž odkázal na závěry svého rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 – 65, dle nichž „*ustanovení § 10a písm. e) zákona o azylu představuje jistý filtr, jehož prostřednictvím je možné propustit do dalšího opakovaného řízení o udělení mezinárodní ochrany již jednou rozhodnutou věc. Jedná se přitom o výjimku, kterou je třeba vykládat restriktivně tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, a sice princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci pravomocně rozhodnuté, tzv. res iudicata, resp. v daném případě res administrata. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění obou* [v tomto ustanovení] *uvedených podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu nové žádosti, jež může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí* […].“

Ve výše citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2009, č. j. 1 Azs 43/2009 – 66, se soud rovněž zevrubně vyjádřil k povinnosti žalovaného zkoumat důsledky případného návratu žadatele do země jeho původu z hlediska jeho zdravotního stavu, a to jak z hlediska samotného průběhu návratu, tak i ohledně přístupnosti (finanční či jiné) a kvality zdravotního systému v zemi původu. Ani v tomto ohledu proto není kasační stížnost přijatelná.

Nejvyšší správní soud neshledal, že by se krajský soud vydáním napadeného rozsudku dopustil zásadního pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. Krajský soud správně posoudil otázku zákonnosti postupu žalovaného, spočívajícího v zastavení řízení o udělení mezinárodní ochrany dle § 25 písm. i) zákona o azylu, když shledal, že progrese stěžovateli diagnostikovaných chorob nenaplňuje znaky nových skutečností či zjištění dle § 10a písm. e) téhož zákona. Zdravotní péče není pro osoby trpící diabetem v Gruzii nepřístupná či obtížně přístupná, stejně jako pokud jde o zdravotní péči kardiologickou, což dostatečně vyplývá ze zpráv opatřených žalovaným a založených ve správním spise, a proto nelze konstatovat, že by (tvrzené) zhoršení zdravotního stavu stěžovatele zakládalo novou skutečnost ohledně (ne)možnosti návratu stěžovatele do země jeho původu.

Dle názoru Nejvyššího správního soudu nepochybil krajský soud ani tehdy, konstatoval-li na str. 4 napadeného rozsudku nepřípustnost nových námitek stěžovatele, obsažených v písemné replice ze dne 7. 11. 2014, jež byla krajskému soudu podána a doručena dne 11. 11. 2014. Krajský soud tak učinil zcela v souladu s ustanovením § 71 odst. 2 *in fine* s. ř. s., dle kterého „*[r]ozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body může jen ve lhůtě pro podání žaloby.*“ Lhůta pro podání žaloby je přitom v dané věci, na základě ustanovení § 32 odst. 1 zákona o azylu stanovena na 15 dní ode dne doručení napadeného rozhodnutí (rozhodnutí žalovaného) žalobci (stěžovateli). S obsahem rozhodnutí žalovaného byl přitom stěžovatel seznámen dne 30. 5. 2014, tudíž lhůta pro podání žaloby uplynula dne 14. 6. 2014, a je tak zjevné, že pozdější rozšíření žalobních bodů nebylo po tomto datu přípustné. Stěžovatelův odkaz na závěry rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 – 78, není případný, neboť tyto se dotýkaly zcela odlišným způsobem formulované žaloby, u níž byly pochybnosti, zda vůbec byly uplatněny jakékoli žalobní body. Dále byla stěžejní otázkou řešenou v odkazovaném rozsudku rovněž povinnost krajského soudu vyzvat

žalobce k odstranění vad žaloby, která neobsahuje žádný dostatečně konkretizovaný žalobní bod. O takovou situaci se však v případě stěžovatele zjevně nejednalo.

Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že kasační stížnost stěžovatele podstatně nepřesahuje jeho vlastní zájmy, pročež se jedná o kasační stížnost nepřijatelnou ve smyslu požadavků dle § 104a odst. 1 s. ř. s. V takovém případě zdejšímu soudu nezbývá, než kasační stížnost odmítnout pro nepřijatelnost.

Podle § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s. nemá při odmítnutí kasační stížnosti žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení. Nejvyšší správní soud však poznamenává, že pro řízení o kasační stížnosti byla stěžovateli usnesením ze dne 24. 9. 2014, č. j. 56 Az 4/2014 – 35, ustanovena zástupkyně z řad advokátů, JUDr. Jana Kuřátková. V takovém případě, v souladu s ustanovením § 35 odst. 8 věty první s. ř. s. nese stát náklady právního zastoupení stěžovatele. Ustanovené zástupkyni stěžovatele náleží v souladu s § 11 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za jeden úkon právní služby učiněný v řízení o kasační stížnosti (doplnění kasační stížnosti) ve výši 3100 Kč, a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 300 Kč za jeden úkon právní služby podle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky. Ustanovená zástupkyně zdejšímu soudu v rámci vyúčtování odměny sdělila, že je plátkyní daně z přidané hodnoty, a tuto skutečnost řádně doložila, pročež soud zvýšil částku 3400 Kč o částku odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je ustanovená zástupkyně povinna odvést, tedy o částku 714 Kč. Ustanovené zástupkyni se tedy přiznává náhrada nákladů v celkové výši 4114 Kč. Uvedená částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení, na bankovní účet specifikovaný v podání zástupkyně stěžovatele ze dne 23. 2. 2016.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. dubna 2016

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu